

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Відокремлений структурний підрозділ
«Івано-Франківський фаховий коледж
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»**

**Циклова комісія професійної та практичної
підготовки
(спеціальності «Дизайн»)**

**СИЛАБУС ПРАКТИКИ
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА(ПЛЕНЕРНА)**

**Освітньо-професійна програма «ДИЗАЙН»
Спеціальність 022Дизайн
Галузь знань 02 Культура і мистецтво**

**Затверджено на засіданні циклової комісії
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.**

1. Загальна інформація

Назва практики	Навчальна практика(пленерна)
Викладач (-і)	Пазинюк Марія Василівна
Контактний телефон викладача	0687261602
E-mail викладача	maria.pazyniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться під час проходження практики

2. Анотація до навчальної практики(пленерної)

Здобувачі фахової передвищої освіти, під час вивчення дисципліни «Навчальна практика (пленерна)», формують здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачають розуміння ряду явищ кольорового сприйняття, творення кольорів в природі при різному освітленні, в тому числі, набувають професійного бачення кольору і привчаються успішно справлятися з завданням створення повноцінного живописного зображення натури, правдивої передачі її об'єктивних об'ємів, матеріальні та просторові якості. Колористичні основи живописної майстерності формуються на базі аконстантного бачення, що дає можливість безпосередньо підійти до виховання у студентів грамотного сприймання кольорових відношень та естетичної сутності зображуваного об'єкту. Роботи з натури, навчають студентів бачити обумовлені кольори, помічати колірні відмінності і відповідно до них створювати колірний лад етюду.

Під час практики здобувачі коледжу зобов'язані:

- Виконувати правила внутрішнього розпорядку установи, розпорядження адміністрації і керівників практики, слідкувати за неухильним дотриманням правил техніки безпеки і охорони праці, бути прикладом ввічливості, організованості, дисциплінованості і працелюбства;
- Виконувати всі види робіт, які передбачені програмою практики, добросовісно готуватись до проведення дорученої роботи; виконувати передбачені програмою практики завдання, узгоджувати їх з керівниками практики і затверджувати у методистів практики від коледжу;
- Бути присутніми на всіх видах практики згідно з розкладом, приймати участь в аналізі робіт, ескізів, завдань, вести щоденник практики у встановленій формі.

Керівники практики забезпечують необхідні умови для успішного проведення практики:

- Знайомлять практикантів з плануванням навчально-творчої роботи;
- Визначають теми завдань для практикантів, консультують їх, перевіряють, затверджують ескізи, макети студентів, дають згоду на їх виконання;
- Знайомлять студентів з особливостями пленерної практики;
- Допомагають в організації індивідуальної та самостійної роботи студентів;
- Складають характеристики на практикантів, беруть участь у конференції за підсумками

практики.

Навчальна пленерна практика проводиться для студентів 3 курсу у 6 семестрі і загалом включає 3 тижні навчання.

Пленерна практика є важливою складовою процесу підготовки майбутніх дизайнерів-практиків. До цього часу вивчені курси : «Історії мистецтв», «Основ композиції», «Композиційної організації форм», «Кольорознавства», вивчаються також практичні дисципліни «Живопис» і «Рисунок», які заклали основи практичних професійних знань студентів про теорію та історію художньої творчості, дали основи практичної майстерності, які повинна поглибити пленерна практика.

3. Мета та цілі навчальної практики (пленерної)

Метою пленерної практики є закріплення знань здобувачів в зображенні різних предметів та об'єктів, розвиток навичок графічної творчості, поглиблення знань та навичок з живопису, рисунку, композиції, кольорознавства тощо. Також метою практики є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації навчального процесу, що відбувається на пленері, формування у них професійних умінь і навичок, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Навчальна практика (пленерна)» є:

- засвоєння теоретичних основ про загальні положення теорії кольорової та повітряної перспективи;
- розвиток творчих здібностей у процесі роботи на пленері;
- формування вміння виявлення естетичної сутності зображуваного об'єкту;
- формування і закріплення практичних навичок у вивченні навколишньої природи, як з оптико-фізичного боку, так і з позиції її живописного розуміння;
- розуміння принципів утворення колористичної єдності зображуваних об'єктів, їх кольорового зв'язку залежно від освітлення;
- формування знання про природну основу колориту, основ колірного розуміння великих форм, таких як поверхня землі та неба;
- розширення фокусу поля зору, що дає змогу переходити до більшого формату.

У процесі практики формуються такі професійні вміння:

- Оволодіння техніками та прийомами рисунку і живопису як основними засобами практичної роботи дизайнера;
- Використовувати науково обґрунтовані форми, методи і засоби організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, розвивати їх мислення, формувати навички самостійної роботи;
- Спостерігати за природою, уважно і вдумливо відтворювати форми, колорит, особливості ландшафту, архітектурних об'єктів тощо,
- Вивчати практичний досвід майстрів пленерного живопису і використовувати його в своїй діяльності;

- Аналізувати різні стани природи, форми рослин та природного ландшафту тощо, адекватно реагувати на критичні зауваження, виправляти похибки та недоліки вчасно;
- Використовувати ефективні форми і методи практичної роботи у подальшій професійній діяльності;
- Організувати роботу з метою вчасної здачі всіх завдань й документації з практики.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Практика здобувачів Відокремленого структурного підрозділу «Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» передбачає безперервність та послідовність її проведення.

У процесі цього виду практики вирішуються завдання:

- Оволодіння практикантами практичними вміннями з використанням різних графічних технік, та живописних прийомів;
- Розвиток професійної здатності сприймання реальних об'єктів у просторі та відображення їх на площині;
- Розвиток цілісного сприйняття з урахуванням тонового стану і колірнього ладу й уміння творчо застосовувати отримані знання процесі виконання малюнків, етюдів, начерків тощо;
- Виховання творчої активності;
- Розвиток творчої уяви, фантазії, креативного мислення.

У процесі практики здобувачів беруть участь в таких видах діяльності:

- Відвідують парки та сквери міста, змальовують рослини, кущі, дерева, квіти;
- Змальовують фрагменти скверів, парків, клумби, архітектурні об'єкти чи їх елементи;
- Відвідують мальовничі місця нашого краю;
- Вивчають архітектурні пам'ятки міста та області, знайомляться з культурою та історією нашого краю;
- Відвідують музеї, знайомляться з мистецькою спадщиною;
- Відвідують галереї та виставкові зали, театри та інші громадські приміщення.

Під час проходження практики здобувачі коледжу проводять спостереження за проведенням окремих видів практичної діяльності у дизайн-бюро та фірмах, музеях, видавництвах, виставкових галереях тощо у зв'язку з вивченням курсів історії мистецтва, культурології, ергономіки, декоративно-прикладного мистецтва, проектування, макетування, комп'ютерних технологій тощо і окремих фахових методик.

У процесі практики здобувачі оволодівають вміннями:

- Спостерігати і аналізувати різні форми об'єктів та предметів живої та неживої природи, мальовничого ландшафту;
- Визначити конкретні об'єкти для зображення, відтворюючи характерні риси того чинного стилістичного напрямку, планувати практичну роботу;
- Організовувати свій час для виконання поставлених завдань;
- Вивчати світло-просторове середовище, особливості колористичного ладу, компоувати на площині цікаві об'єкти;
- Використовувати набуті знання для подальшої практичної роботи у дизайн сфері.
- Підготовка до практики включає в себе низку організаційних заходів:
- Проведення бесіди щодо особливості виконання малюнків на природі;
- Визначення характерних мотивів і місць роботи студентів;
- Узгодження організаційних питань, підбору матеріалів і обладнання роботи на пленері, особливості проведення методичних консультацій;

- Проведення бесіди щодо особливості виконання малюнків на природі;
- Визначення характерних мотивів і місць роботи студентів;
- Узгодження організаційних питань, підбору матеріалів і обладнання роботи на пленері, особливості проведення методичних консультацій;
- Проведення інструктажу з техніки безпеки.

Викладач – керівник практики здійснює контроль за самостійною роботою студентів, проводить періодичні огляди, індивідуальні консультації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

У результаті проходження науково-дослідної практики студент повинен набути такі загальні компетентності:

- **ЗК 1** - Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.
- **ЗК2** - Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.
- **ЗК3** - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК4** - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК5** - Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- **ЗК6** - Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

**Програмні результати навчання студента, які формуються під час проходження
навчальної (пленерної) практики.**

ПРН1-володіти методами зображення постаті людини та групи людей засобами рисунка, живопису та скульптури при вирішенні композиційних завдань;

ПРН2-застосовувати базові знання з композиції, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову при створенні художнього образу;

ПРН3-застосовувати знання з історії світового та українського мистецтва у взаємозв'язку із сучасною художньою творчістю;

ПРН4 -володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах;

ПРН5 -володіти фундаментальними поняттями і категоріями мистецтвознавства, сучасними методами культурологічного аналізу, обґрунтовувати власні світоглядні позиції та художньо-естетичні ідеали;

ПРН6- визначати основні тенденції соціокультурної та мистецької діяльності та їх вплив на формування художньо-естетичної свідомості індивідів;

ПРН7-здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання, аналізувати результати власної діяльності та визнавати відповідальність за свої вчинки.

5. Організація практики

Обсяг науково-дослідної практики				
лекції		—		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		—		
самостійна робота		180		
Ознаки практики				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
6	022 Дизайн	3	нормативний	
Тематика (етапи) практики				
Етапи		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
6 семестр				
1. Проходження інструктажу із техніки безпеки.		—	4	—

2.Ознайомлення із завданнями та матеріалами практики. Пошук та підбір об'єктів для аналізу та виконання замальовок на папері.			10
3. Зображення пейзажу нічного міста. Матеріали на вибір (акварель, гуаш, пастель, акрил) формат А3.	—	—	15
4. Силуетне зображення архітектурного сюжету міста. Матеріали на вибір (прості графітні олівці, лінер, акварель, гуаш, акрил) формат А3.	—	—	15
5. Зображення архітектурного начерку в сонячний день. Матеріали на вибір (акварель, гуаш, пастель, акрил)формат А3	—	—	15
6.Начерк об'ємної скульптури в середовищі. Матеріали (прості графітні олівці, лінер, гел. ручка)формат А3	—	—	15

7. Зображення архітектурного об'єкта культового призначення (храм, каплиця). Матеріали (прості графітні олівці, лінер, гел. ручка) формат А3.	—	—	17
8.Зарисовка інтер'єру громадського приміщення у перспективному скороченні. Матеріали (прості графітні олівці, лінер, гел. ручка)формат А3.	—	—	15
9.Зображення архітектурних споруд з перспективним скороченням. Матеріали (тонований папір, вугіль, лінер, пастель)формат А3.	—	—	17
10.Начерк малих архітектурних форм (мостів) в середовищі. Матеріали (сангіна, вугіль, лінер, сепія, гел. ручка)форматА3.	—	—	15
11. Начерк архітектурних деталей з передачею перспективного скорочення. Матеріали на вибір (прості графітні олівці, сангіна, вугіль, лінер, сепія, гел. ручка)формат А3.	—	—	15
12. Зображення архітектурного об'єкта, який несе історичну значущість певного осередку. Також підготувати коротку анотацію про даний архітектурний об'єкт (історичні відомості, матеріали тощо, 5-8 речень). (Кожні три студенти малюють різні об'єкти, тобто для 21 студента 7 різних об'єктів). Формат А3 (та А4 для анотації). Матеріали на вибір (акварель, гуаш, пастель, акрил, лінер).	—	—	17
13.Щоденник	—	—	4
14. Відео-презентація на захист	—	—	6
ЗАГ:	—	—	180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання якості знань здобувачів в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень здобувача (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності здобувача на занятті. Поточний
---	---

	контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого насамостійне опрацювання здобувача.
--	---

Критерії оцінювання матеріалів практики	Оцінювання навчальної (пленерної) практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за кількома видами контролю: оцінка оформлення документації, оцінка індивідуального завдання; оцінка звіту навчальної практики і його захисту. Оцінка «відмінно» (90–100 балів) виконані завдання на високому художньому рівні, технічно бездоганні, відмінне володіння виразними засобами і прийомами, включають творчий підхід у композиційному і кольоротворчому вирішенні, повне розуміння законів і використання правил гармонійного поєднання кольорів та повітряної перспективи. Оцінка «добре» (70–89 балів) виконані завдання на високому художньому рівні, технічно виконані з незначними помилками, добре володіння виразними засобами і прийомами, включають творчий підхід у колористичному виконанні завдання, композиційному вирішенні, розуміння і використання правил зображення етюду. Оцінка «задовільно» (50–69 балів) виконані завдання на недостатньому художньому рівні, технічно недосконалі, наявність помилок, недостатній рівень володіння виразними засобами і прийомами кольорознавства, перспективи, але включають певний творчий підхід у живописному рішенні. Оцінка «незадовільно» (1–49 балів) виконані завдання на низькому технічному рівні, низький рівень володіння виразними засобами і прийомами, відсутній творчий підхід.
---	--

Умови допуску до підсумкового контролю	Форма і терміни підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Передбачається виконання всіх форм роботи, відсутність невиконаних завдань.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік . Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план, залікову книжку здобувача. У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку здобувачу надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач відраховується з коледжу.

7. Політика навчальної (пленерної) практики

Академічна доброчесність:

У Прикарпатському університеті навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і здобувач, повинні дотримуватися Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/dztjc>), Положення про запобігання академічного плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній роботі здобувачів освіти (<http://surl.li/evnhu>), Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/eonvn>).

У випадку запозичених робіт, відсутності виконаних творчих робіт та звітних матеріалів практики, виявів академічної недоброчесності у підготовці матеріалів навчальної практики надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання.

В університеті функціонує відділ з питань запобігання та виявлення корупції, що займається попередженням різних проявів корупції, в тому числі і шляхом моніторингу відгуків у соціальних мережах. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором та «Телефон довіри» <https://pnu.edu.ua/тест-2/>. Виконання усіх завдань навчальної практики обов'язкове.

Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів з використанням різних освітніх платформ, які можуть стати корисними у підготовці матеріалів навчальної практики та виконанні творчих робіт.

8. Рекомендована література

Базова

1. Антонович Є. Малюнок і живопис. Київ: Вища школа, 1990. 84с.
2. Волошин Л. Ярослав Лукавецький: Малярство. Рисунки. Сценографія. Львів-Івано-Франківськ: ЗУКЦ, 2008. 124с.: іл.
3. Жердзицкий В.Є. Живопис. Техніка і технологія: Навч. посібник для студ. Вищих навч. закл. Харків: Колорит, 2006 327с.
4. Жердзицкий В.Є. Темпера. *Дизайн-освіта 2004: Теорія, практика та перспективи розвитку*. Харків, 2004 244с.
5. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти І.М. Кириченко. Київ: Вища школа, 2002. 190 с.
6. Калініченко О. Колір та засоби передачі простору у зображенні пейзажу. *Початкова школа*. 2003. № 4. С. 22 – 25.
7. Коляденко Г. І. Анатомія людини. Київ: Либідь, 2007. 384с.

Допоміжна

8. Макар В. Спомини та роздуми. Зібр. творів у чотирьох томах Торонто Київ, 2001. Т.1. Від Бистриці до Бугу. 447с.
9. Мірчук З. Анатомія людини. Дрогобич : Вимір, 2007. 40 с.
10. Овсійчук В. Олекса Новаківський. Львів, Інститут народознавства НАН України, 1998. 320с.:іл.
11. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів : Аверс, 2010. 496 с.
12. Шедеври українського живопису : альбом Авт.-упоряд. Д. Горбачов. Київ:Мистецтво, 2008. 608 с.

Викладач: Марія ПАЗИНЮК

